

**CYNGOR BWRDEISTREF SIROL
RHONDDA CYNON TAF
COUNTY BOROUGH COUNCIL**

GWŶS I GYFARFOD PWYLLGOR

C Hanagan
Cyfarwyddwr Materion Cyfathrebu a Phennaeth Dros Dro'r Gwasanaethau
Llywodraethol
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Y Pafiliynau Parc Hen Lofa'r Cambrian
Cwm Clydach, CF40 2XX

Dolen gyswllt: Julia Nicholls - Gwasanaethau Democrataidd (01443 424098)

DYMA WŶS I CHI i gyfarfod rhithwir o **GYNGOR BWRDEISTREF SIROL RHONDDA CYNON TAF** sydd i'w gynnal ar **DYDD MERCHER, 10 FED CHWEFROR, 2021** am **5.00 PM.**

AGENDA

Tudalennau

1. DATGANIAD O FUDDIANT

Derbyn datganiadau o fuddiannau personol gan Aelodau yn unol â gofynion Côd Ymddygiad y Cyngor

1. Mae gofyn i Aelodau ddatgan rhif a phwnc yr agenda y mae eu buddiant yn ymwneud ag e a mynegi natur y buddiant personol hwnnw; a
2. Lle bo Aelodau'n ymneilltuo o'r cyfarfod o ganlyniad i ddatgelu buddiant personol sy'n rhagfarnu, **rhaid** iddyn nhw roi gwybod i'r Cadeirydd pan fyddan nhw'n gadael.

2. INCWM SYLFAENOL CYNHWYSOL

Derbyn cynrychiolwyr o garfan RhCT ac UBI Lab Cymru, sy'n rhoi cyfle i'r Aelodau drafod y mater mewn cyd-destun lleol ac ar gyfer Cymru gyfan.

3. CYHOEDDIADAU

4. COFNODION

Cadarnhau cofnodion o gyfarfod y Cyngor a gynhaliwyd ar y dyddiadau canlynol yn rhai cywir:

- 25 Tachwedd 2020
- 16 Rhagfyr 2020

5 - 40

LLYWODRAETHU AGORED:

5. DATGANIADAU

Yn unol â Rheol 2 o Weithdrefn Llywodraethu Agored Cyfarfodydd y Cyngor, derbyn datganiadau gan Arweinydd y Cyngor a/neu Gynghorwyr sy'n Aelodau Portffolio o'r Cabinet:

6. CWESTIYNAU GAN YR AELODAU

Derbyn cwestiynau'r Aelodau yn unol â Rheol 9.2 o Weithdrefn y Cyngor.

(**Nodwch:** Caniateir hyd at 20 munud ar gyfer cwestiynau.)

41 - 46

7. TRAFODAETH AR SEFYLLFA'R FWRDEISTREF SIROL

Yn unol â Rheol 13 o Reolau Gweithdrefn y Cyngor (Rhan 4 o Gyfansoddiad y Cyngor) i fod yn rhan o drafodaeth yr Arweinydd.

RHAGLEN WAITH Y CYNGOR – ER GWYBODAETH I AELODAU

[Rhaglen Waith y Cyngor 2020/21](#)

8. DIWEDDARIAD MEWN PERTHYNAS Â'R CORONAFEIRWS YN RHONDDA CYNON TAF

Derbyn datganiad sefyllfa mewn perthynas â'r Coronafeirws yn y Fwrdeistref Sirol.

9. RHYBUDDION O GYNIGION

A. Trafod y Rhybudd o Gynnig canlynol sydd wedi'i gyflyno yn enwau Cynghorwyr y Fwrdeistref Sirol M. Forey, J. Bonetto, L. M. Adams, D. R. Bevan, H Boggis, S. Bradwick, J. Brencher, A Calvert, G. Caple, A. Crimmings, A. Davies-Jones, L De- Vet, J. Edwards, J Elliott, S. Evans, M Fidler Jones, , A. Fox, E. George, M. Griffiths, J. Harries G. Holmes,

G. Hopkins, G. Jones, R. Lewis, W Lewis, C. Leyshon, A. Morgan, S. Morgans, M. A. Norris, D. Owen Jones, S Pickering, S.M. Powell, S. Rees, A. Roberts, J. Rosser, G Stacey, M Tegg, G Thomas, W Treeby, R K Turner, M. Webber, D. Williams, T. Williams, C. J. Willis a R. Yeo.

Mae effeithiau pandemig COVID-19 ar gymunedau, busnesau a theuluoedd ledled y wlad yn sylweddol ac fe'u trafodwyd mewn nifer o fforymau ac ar amrywiaeth o lwyfannau. Mae miliynau o bobl wedi dioddef colled ariannol ar ôl colli swyddi neu gwmpas o ran masnach, tra bod cyfnodau hir o gyfyngiadau wedi'u gosod ar eu bywydau beunyddiol.

Ar ddechrau'r pandemig, honnodd y Prif Weinidog a Changhellor y Trysorlys y bydden nhw'n "rhoi eu breichiau o gwmpas" pawb yn ystod yr argyfwng cenedlaethol, a chyflwynon nhw nifer o becynnau cymorth y wladwriaeth. Un o'r mesurau yma oedd cynydd o £20 yr wythnos i swm y taliad Credyd Cynhwysol, a oedd o fudd i bron i chwe miliwn o hawlwyd ledled y DU sydd naill ai ar incwm isel neu'n ddi-waith. Rhoddodd hyn gymorth sylweddol i'r rhai yr oedd angen y gefnogaeth fwyaf yn ystod y cyfnod digynsail yma, gydag elusennau a sefydliadau yn galw'r codiad yn "achubiaeth" a'r rhai a oedd yn derbyn Credyd Cynhwysol yn dweud ei fod yn golygu bod modd iddyn nhw gael "prin digon, yn hytrach na dim."

Nawr, bron i flwyddyn yn ddiweddarach - gyda'r pandemig yn dal i daflu cysgod dros ein bywydau beunyddiol, mae sôn bod Llywodraeth Geidwadol y DU yn adolygu'r cynnydd, ac mae honiad bod y Prif Weinidog yn bwriadu ei ddileu. Mae'r posibilrwydd o dynnu cymorth o'r fath yn ôl yn dangos unwaith eto nad yw Llywodraeth San Steffan yn ystyried teuluoedd yn flaenoriaeth, a hynny ar adeg pan mae pethau wedi gwaethygu i lawer, gyda rhagor o bobl yn colli eu swyddi bob dydd o ganlyniad i'r pandemig.

Yn Rhondda Cynon Taf yn unig, mae tua 21,000 o bobl (ym mis Rhagfyr 2020) yn hawlio Credyd Cynhwysol a bydd cael gwared ar y taliad wythnosol yn ergyd i lawer yn ein cymunedau ar adeg pan mae cefnogaeth y wladwriaeth mor hanfodol.

Mae'r Cyngor yma'n nodi:

1. Bod y taliad ychwanegol o £20 o Gredyd Cynhwysol yr wythnos yn hwb hanfodol i filiynau, ac na ddylid ei ddileu yn ystod y pandemig. Byddai hyn yn cael yr effaith galetaf ar gymunedau fel Rhondda Cynon Taf

ac yn penderfynu:

1. Bydd Arweinydd y Cyngor ysgrifennu at Ganghellor y Trysorlys a'r Prif Weinidog cyn cyhoeddi'r gyllideb ar 3 Mawrth i amlinellu gwrthwynebiad y Cyngor hwn i'r bwriad o gael gwared ar y cynnydd o £20 yr wythnos mewn taliadau Credyd Cynhwysol tra bo'r pandemig yn parhau

A. Trafod y Rhybudd o Gynnig isod, sydd wedi'i gyflwyno yn enwau Cynghorwyr y Fwrdeistref Sirol M Powell, L Walker, P Howe, G Williams, M Diamond, K Jones, W Jones ac W Owen:

Mae'r Cyngor yma'n yn gofyn i adroddiad Swyddog gael ei gyflwyno i gyfarfod o'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a Materion Cyfansoddiadol, sy'n nodi'r cynnig canlynol i'w ystyried:

Y dylai unrhyw gwestiynau a gaiff eu cyflwyno ar gyfer cyfarfod y Cyngor llawn gael eu gwrthod os oes modd dod o hyd i'r ateb yn hawdd ar wefan y Cyngor, neu os yw'r Gwasanaethau i Gynghorwyr wedi darparu'r wybodaeth yma i Gynghorwyr eisoes yn ystod y chwe mis diwethaf. Wedyn, dylid cyfeirio'r Aelod at yr wybodaeth berthnasol sydd ar gael yn hawdd

10. MATERION BRYS

Trafod unrhyw faterion sydd, yn ôl doethineb y Cadeirydd, yn faterion brys yng ngoleuni amgylchiadau arbennig.

Cyfarwyddwr Materion Cyfathrebu a Phennaeth Dros Dro'r Gwasanaethau Llywodraethol

At: Pob Aelod o'r Cyngor